

Beleidskader zonnepanelen voor eigen verbruik

Beleidskader
Datum: 25-06-2018
Versie: 4
Doc.nr.: 2018003640

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding

- 1.1 Aanleiding
- 1.2 Doel
- 1.3 Voorbereidingsproces
- 1.4 Bereik

Hoofdstuk 2 Bestaand ruimtelijk kader

- 2.1 Inleiding
- 2.2 Landelijk beleid
- 2.3 Provinciaal beleid
- 2.4 Beleid gemeente Drimmelen

Hoofdstuk 3 Nieuw beleid

- 3.1 Inleiding
- 3.2 Toetsingscriteria
- 3.3 Goede ruimtelijke ordening

Hoofdstuk 4 Planologische procedure

- 4.1 Inleiding
- 4.2 Omgevingsvergunning of bestemmingsplan
- 4.3 Procedure initiatief
- 4.4 Leges
- 4.5 Planschade

Bijlagen

- Bijlage 1 Huidige regels zonnepanelen

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente heeft de visie Duurzaamheid 2040 vastgesteld. Daarin zijn onder andere ambities vastgelegd voor energie. Eén van de ambities is om optimaal in te zetten op de opwekking duurzame energie. In 2040 moet de gemeente energieneutraal zijn.

Om energieneutraal te worden is een energietransitie nodig. De gemeente moet onder andere keuzes gaan maken over:

- Hoeveel energie hebben we in de toekomst nodig?
- Hoe zorgen we voor energiebesparing?
- Waar halen we onze energie vandaan?
- Kiezen we voor windmolens, voor zonnenvelden, voor warmte uit de bodem?
- Hoe krijgen we zonnepanelen op daken?
- Wie hebben we nodig om de energietransitie vorm te geven?

Hoe de ontwikkelingen tot 2040 er uit zullen zien is nu nog niet duidelijk. Welke keuzes er precies gemaakt moeten worden, vraagt de nodige uitwerking. Wat op dit moment wel duidelijk is, is dat de opgave in de energietransitie groot is. Het overgrote deel van het energieverbruik wordt nog niet duurzaam opgewekt. We beseffen ons dan ook dat we nu aan de slag moeten.

Wij kijken daarom naar de mogelijkheden en initiatieven die zich nu voordoen. Ook willen we particuliere initiatieven zoals zonnepanelen faciliteren. Daarmee wordt bijgedragen aan de gemeentelijke duurzaamheidsdoelen.

Op dit moment zijn er in Drimmelen alleen beperkte planologische mogelijkheden voor zonnepanelen die op het dak of binnen een bouwblok van bijvoorbeeld een woning gerealiseerd kunnen worden. Ook is de maximale maatvoering beperkt en onvoldoende gebleken. Voor andere vormen van zonnepanelen is planologisch geen ruimte. Dit geeft de noodzaak tot het vaststellen van beleid voor grondgebonden zonnepanelen.

1.2 Collectieve of particuliere productie

Als het gaat om het opwekken van zonne-energie zijn er twee mogelijkheden:

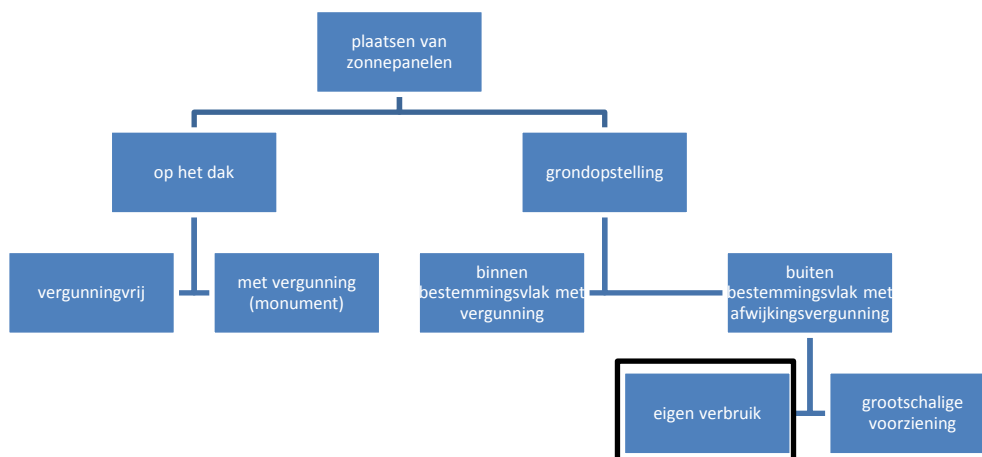
- energie wordt grootschalig en collectief opgewekt en hoofdzakelijk teruggeleverd aan het elektriciteitsnet of;
- energie wordt kleinschalig opgewekt voor het eigen gebruik op het perceel.

Dit beleidskader gaat over initiatieven voor de opwekking van de eigen energiebehoefte. Daarmee bedoelen we dat de jaaropbrengst van de zonnepanelen volledig wordt gebruikt voor de behoefte aan eigen energie in de vorm van elektriciteit en warmte per jaar. Een beleidsregel voor grootschalige initiatieven wordt apart voorbereid en vastgesteld.

1.3 Doel

Door beleid op te stellen ontstaat er duidelijkheid over de mogelijkheden voor het realiseren van grondgebonden zonnepanelen bij woningen en bedrijven. Zo kan de gemeente initiatieven duidelijk en eenduidig behandelen. Indien de gemeenteraad instemt met het beleid kan ook de proceduredtijd worden verkort.

In het onderstaande stroomschema is in het zwarte kader aangegeven welke situaties onder het beleid vallen.

1.4 Voorbereidingsproces

Het concept beleid, is besproken met de provincie Noord-Brabant en Duurzaam Drimmelen. Het concept beleid is vervolgens op onderdelen aangepast. Er is een inspraakreactie ontvangen.

1.5 Bereik

Zoals hiervoor al aangegeven gaat dit beleid alleen over de grondgebonden panelen voor eigen verbruik. Onder eigen verbruik verstaan we het opwekken voor de eigen behoefte aan energie. De opgewekte energie mag niet bedoeld zijn voor andere particulieren of bedrijven.

De panelen die op gebouwen geplaatst worden vallen ook buiten het beleid, omdat men zonnepanelen op daken vanwege landelijke regels meestal vergunningvrij kan plaatsen.

Grootschalige initiatieven waarbij op een bedrijfsmatige manier energie wordt opgewekt, worden met dit beleid ook niet mogelijk gemaakt.

Hoofdstuk 2 Bestaand ruimtelijk kader

2.1 Inleiding

Wat is op dit moment het ruimtelijk kader waarmee men bij initiatieven voor plaatsen van zonnepanelen rekening dient te houden? Dit hoofdstuk geeft een globale weergave van deze kaders. Het beleid van het rijk, de provincie en de gemeente beschrijven we in de volgende paragrafen.

2.2 Landelijk beleid

Landelijke wet- en regelgeving, met name de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het Besluit omgevingsrecht (Bor), maakt dat zonnepanelen op daken onder voorwaarden vergunningvrij te plaatsen zijn. (Zie ook bijlage 1.) Op monumenten en bij een beschermd stads- en dorpsgezicht is plaatsing aan de voorzijde niet bij recht mogelijk. Daarnaast zijn bij algemene maatregel van bestuur gevallen (Bor bijlage 2, artikel 4) de zogenaamde kruimelgevallen aangewezen. Aan deze concrete gevallen kan via een reguliere, eenvoudige vergunning medewerking worden verleend. Voor bouwwerken geen gebouw zijnde (waaronder zonnepanelen vallen) is de hoogte maximaal 10 meter en de oppervlakte maximaal 50 m².

2.3 Provinciaal beleid

De provincie Noord-Brabant heeft haar ruimtelijk beleid verwoord in de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening en de Verordening Ruimte. In de wijziging van de Verordening Ruimte (2017) zijn alleen regels opgenomen voor grootschalige, bedrijfsmatig geëxploiteerde zonneparken. Hiervoor zijn de artikelen 6.19 (locaties in de Groenblauwe mantel) 7.20 (locaties in het Gemengd landelijk gebied) ingevoegd:

1. In afwijking van artikel 3.1 tweede lid onder a (verbod op nieuwvestiging) is in gemengd landelijk gebied nieuwvestiging mogelijk van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen.
2. In afwijking van artikel 6.10/7.10, eerste lid onder a is in gemengd landelijk gebied vestiging van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen mogelijk met een grotere omvang dan 5.000 m².
3. Er kan uitsluitend toepassing gegeven worden aan het eerste en tweede lid met een omgevingsvergunning waarbij door toepassing te geven aan artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2e of 3e van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt afgeweken van een bestemmingsplan, mits aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - a. uit een gemeentelijke visie blijkt dat de aanwijzing van een projectlocatie nodig is om te kunnen voldoen aan de doelstellingen voor het opwekken van duurzame energie;
 - b. in deze visie is afgewogen welke locaties binnen de gemeente geschikt zijn gelet op aspecten van zorgvuldig ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit;
 - c. de ontwikkeling een maatschappelijke meerwaarde geeft;
 - d. de ontwikkeling gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving.

Voor het plaatsen van zonnepanelen voor eigen verbruik voor de woning of het bedrijf zelf zijn geen specifieke regels opgenomen. Daarvoor gelden de algemene regels voor zorgplicht voor de ruimtelijke kwaliteit. Dit houdt kortgezegd in dat de aanleg de ruimtelijke kwaliteit en waarden van de omgeving niet mag aantasten en dat er sprake moet zijn van zorgvuldig ruimtegebruik en landschappelijke inpassing.

2.4 Beleid gemeente Drimmelen

Visie Duurzaamheid 2040

De gemeente heeft de visie Duurzaamheid 2040 vastgesteld. In haar beleid voor energie zijn daarin de volgende ambities vastgelegd:

- Opwekking duurzame energie wordt optimaal ingezet.
- Vraag en aanbod zijn op elkaar afgestemd en saldering wordt actief toegepast.
- Er is een actieve lokale energiecoöperatie.
- De gemeente werkt actief mee aan lokale initiatieven en geeft zelf het goede voorbeeld.
- In 2040 is de gemeente Drimmelen energieneutraal.

Door zo veel mogelijk en op een eenvoudige wijze ruimte te beden voor particuliere zonnevelden, streven we naar een bijdrage aan het behalen van onze ambities.

Structuurvisie 2033

De structuurvisie spreekt niet expliciet over duurzame energie of zonnepanelen. Aangezien de vraag voor zonnevelden met name uit het buitengebied zal komen, zijn alleen de onderdelen die daarop betrekking hebben beschreven.

Het buitengebied heeft van alles wat. Het westen is relatief open en grootschalig. Naar het zuidoosten toe wordt het steeds kleinschaliger en meer verweven. Bijzondere elementen in het landschap zijn de

Binnenpolder, Zonzeelse Polder, Gat van den Ham, de Linie en de Worp. Deze cultuurhistorische elementen zeggen iets over de geschiedenis en geven identiteit aan het gebied. Door inbreiding en verdichting is steeds meer groen uit de kernen verdwenen. Groen is belangrijk voor de leefbaarheid en het landelijke karakter.

Wij streven naar een toekomstbestendig platteland met ruimte voor inwoners en ondernemers. Recreatie, natuur en landbouw moeten daarbij in balans zijn. We willen het onderscheid in open en meer besloten landschap behouden, omdat de afwisseling aantrekkelijk is voor bewoners en recreanten.

Op basis van de structuurvisie is zeker ruimte voor particulier zonnevelden. De oppervlakte aan zonnepanelen in veldopstelling is vaak beperkt en heeft weinig impact op het landschap. Bij de ontwikkeling van zonnevelden moeten de beschreven kwaliteiten behouden of liefst nog versterkt worden.

Integraal groenbeleidsplan 2017-2026

Binnen de gemeente kunnen drie landschappelijke deelgebieden worden onderscheiden die qua aard en verschijningsvorm ieder een samenhangend geheel vormen en hun beeldbepalende elementen hebben. Dit zijn het zandgebied in het zuidoosten, het zeekleigebied in het noordwesten en het veenweidegebied hiertussen in.

De groenstructuur in dit buitengebied verschilt per deelgebied. In het open zeekleigebied zijn het vooral de dijken die voor de (groen-) structuur zorgen. Deze dijken zijn over het algemeen niet beplant met bomen. Door de hoge grassen, begrazing en hoogteverschillen zijn de dijken wel van grote ecologische waarde. Een belangrijk natuurgebied hier is het krekensysteem van het Gat van den Ham. Dit natuurgebied strekt zich uit tot aan Hooge Zwaluwe.

Het hoger gelegen zandgebied in het zuiden heeft een heel ander karakter. De meeste bebouwing van de gemeente ligt ook op de hoger gelegen zandgronden. De afwisseling van de diverse vormen van grondgebruik en de aanwezigheid van de bebouwingkernen zorgt voor een relatief kleinschalige structuur. Hierdoor heeft het gebied een besloten karakter, het openbaar groen heeft hierin een belangrijke bijdrage. Veel van de wegen in het buitengebied op zandgrond zijn beplant (meestal met eiken). Ook houtwallen en erfbeplantingen zorgen voor extra beslotenheid.

Het veenweidegebied ligt tussen het kleinschalige zandgebied en het open zeekleigebied in, rond de kernen Terheijden en Hooge Zwaluwe. De Binnenpolder van Terheijden is een typische veenpolder met een open, nat en onbebouwd karakter. De oorspronkelijke smalle verkaveling (slagen) uit de middeleeuwen is in deze veenpolder nog aanwezig. Ook de Zonzeelsepolder is een oude veenpolder waar de oorspronkelijke verkaveling nog goed herkenbaar is. Opgaande beplanting ontbreekt grotendeels in dit deelgebied.

Eén van de groene ambities is om de contrasten tussen open zeeklei- en veenweide gebied en besloten zandgebied te vergroten door op het zandgebied wegen te beplanten met bomenlanen/ -rijen en de beplanting op de zeeklei- en veengronden te beperken tot de hoofdwegen.

Het groenbeleidsplan sluit een aantal locaties mogelijk helemaal uit voor de aanleg van particuliere zonnenvelden. Verder biedt het de kaders voor de landschappelijke inpassing van de verzoeken.

Bestemmingsplannen

In bestemmingsplannen legt de gemeente vast hoe gronden en opstallen gebruikt mogen worden, welke bebouwing toegestaan is en welke werken uitgevoerd kunnen worden. In de bestemmingsplannen is het toegestaan om zonnepanelen op het dak van een woning of bedrijfsgebouw te plaatsen. Ook is het mogelijk om op het als zodanig bestemde erf bij een (bedrijfs)woning zonnepanelen op de grond te plaatsen mits deze voor eigen verbruik zijn. (Zie ook bijlage 1.)

Zijn de panelen niet voor eigen gebruik, maar voor de levering aan het energienet, dan zijn deze niet passend in het bestemmingsplan. Dit is bijvoorbeeld ook het geval op een bedrijventerrein waar men zonnepanelen wil plaatsen en de opgewekte energie niet gebruikt zal worden door het bedrijf dat ter plekke gevestigd is. Ook als iemand panelen wil plaatsen buiten het erf of bouwblok en daarmee in bijvoorbeeld een agrarische bestemming terecht komt, is het gebruik van de panelen niet passend in het bestemmingsplan.

Het is juridisch gezien mogelijk om in een bestemmingsplan afwijkingsregels op te nemen waarmee via een eenvoudige, reguliere vergunningsprocedure zonnepanelen toe te staan die bijvoorbeeld buiten een bouwvlak gesitueerd worden. De raad moet daarvoor dan specifieke regels vaststellen. Het bestemmingsplan (voor het buitengebied) kent deze regels niet.

Alleen via een afwijkingsvergunning via een uitgebreide Wabo-procedure kan medewerking worden verleend. Per geval moet een afweging worden gemaakt of een aanvraag voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.

Beleid kruimelgevallenlijst

Zoals in paragraaf 2.2 aangegeven zijn er mogelijkheden om via een reguliere, eenvoudige vergunning af te wijken van een bestemmingsplan. Dit kan voor bouwwerken geen gebouw zijnde tot een maximale oppervlakte van 50 m² en een hoogte van 10 meter. Er is geen bepaling opgenomen over de maximale afstand tussen de woning (of het bouwperceel) en de zonnepanelen.

In het buitengebied zijn de percelen vaak groter dan het bestemmingsvlak "wonen" en in gebruik als tuin. De aanvrager geeft er dan de voorkeur aan om de panelen op afstand van zijn woonbestemming te plaatsen. De gemeente heeft geen beleid (in een beleidsregel) voor de afstand tussen woning en zonnepanelen.

De maximale oppervlakte aan zonnepanelen van 50m² aan is ook niet altijd voldoende. Bij grote woningen, waarbij men bijvoorbeeld gasloos wil gaan wonen en ook nog een elektrische auto rijdt, is deze oppervlakte te beperkt om voldoende stroom op te wekken. Men vraagt dan om een oppervlakte van 150 tot 200m². Een combinatie van plaatsing op het dak en op het veld, is vanwege technische aspecten niet gewenst. De kleine afwijking (2.12 lid 1 onder a sub 3 van de Wabo) is dan ontoereikend.

Hoofdstuk 3 Nieuw beleid

3.1 Inleiding

We willen graag het opwekken van duurzame energie in de vorm van zonnepanelen stimuleren. Nu het realiseren van zonnepanelen niet altijd past binnen het huidige planologische beleid is een afweging nodig om meer mogelijkheden te bieden. De keuze hoe gronden gebruikt worden, bijvoorbeeld als agrarische grond of als tuin of juist in gebruik als grond voor zonnepanelen, laten we bij de initiatiefnemer. Tegelijk beseffen we dat er meer belangen spelen, zoals het behoud van de ruimtelijke kwaliteiten van ons buitengebied en een goed woon- en leefklimaat voor onze inwoners en bedrijven. We willen deze beleidsdoelen zorgvuldig afwegen. In dit hoofdstuk geven we onze nieuwe beleidslijn aan. Daarbij houden we rekening met de aanwezige landschappelijke waarden en de agrarische en toeristische sector, alsook met natuurbelangen en het wonen op het platteland. Dit dwingt ons tot het maken van een zorgvuldige afweging van belangen.

3.2 Toetsingscriteria

We verwachten vanwege de beperkte oppervlakte en bouwhoogte maar weinig impact van particuliere zonnepanelen op de omgeving. Het toetsingskader is daarom zeer beperkt. We gaan elk initiatief beoordelen op basis van een vijftal criteria. Het gaat om de onderstaande:

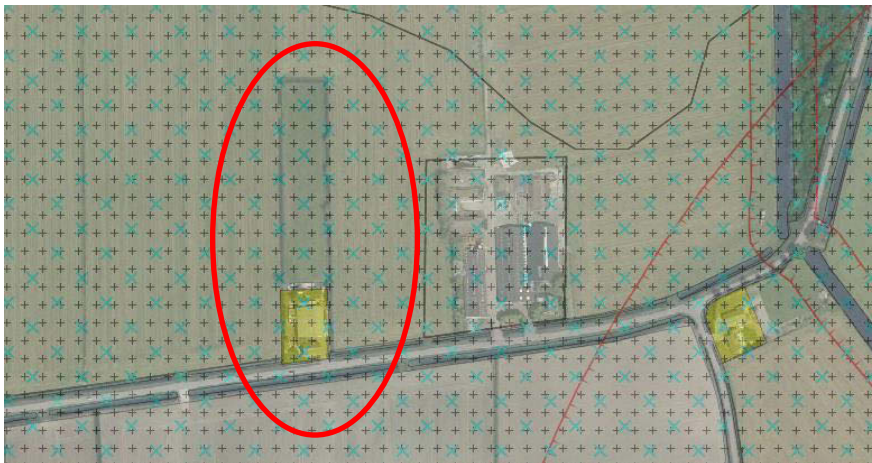
1. Ligging gebied

Het buitengebied is in de Structuurvisie en het bestemmingsplan Buitengebied grofweg verdeeld in vijf gebiedszoneringen:

- primair agrarisch gebied
- agrarisch gebied met gemengde functies en economische dragers
- agrarisch gebied met landschapswaarden
- agrarisch gebied met natuur- en landschapswaarden
- natuurgebieden

In de grootschalige open gebieden en de gebieden met natuurwaarden is de aanleg van zonnepanelen landschappelijk of ecologisch gezien ongewenst. Binnen de bestemmingen “Agrarisch – 1” en “Agrarisch met waarden – natuur en landschap”, “Bos”, “Groen – landschappelijke inpassing” en “Natuur” is de aanleg van zonnepanelen uitgesloten. De gronden met de bestemming “Agrarisch – 1” en “Agrarisch met waarden – natuur en landschap” die op 1 januari 2017* in gebruik zijn als tuin, zijn daarop een uitzondering en zijn niet uitgesloten. Deze tuinen zijn voorzien van beplanting. Er is dus geen aantasting van het open landschap. Zie de onderstaande afbeelding.

** De luchtfoto van maart 2017 is op dit moment de laatst beschikbare.*

Afbeelding bestemming “wonen” en gebruik tuin binnen “Agrarisch-1”

2. Maximale maatvoering

Het beleid is bedoeld voor zonnevelden ten behoeve van de eigen energievoorziening. Uit de aanvraag moet blijken dat de gevraagde zonnepanelen bedoeld zijn voor het eigen verbruik van de woning en/of het bedrijf als sprake is van een bedrijfsbestemming.

Om de ruimtelijke impact te beperken is de maximaal toegestane hoogte 1,50 meter.

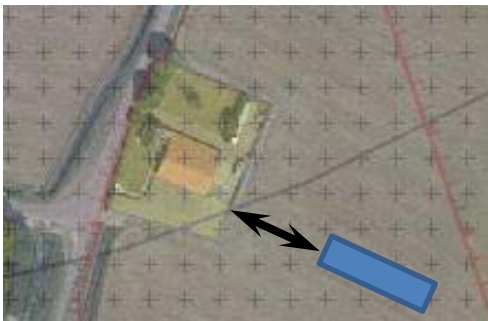

Afbeelding hoogte zonnepanelen

3. Zuinig ruimtegebruik

We streven naar clustering van bebouwing en functies. In principe hebben wij de voorkeur om zonnepanelen op dakvlakken of binnen bestemmingsvlakken te situeren. Als dit niet kan, moet een initiatiefnemer aantonen waarom de dakvlakken en het bestemmingsvlak niet gebruikt kunnen worden om de zonnepanelen op te realiseren. Als hij buiten het bestemmingsvlak zonnepanelen wil plaatsen, gaat de voorkeur uit naar plaatsing aansluitend aan het bouwvlak. Pas daarna mogen de panelen op afstand worden geplaatst. De maximale afstand tussen zonnepanelen en het bestemmingsvlak is 20 meter. Als de voorziening binnen een bestaande tuin (op 1 januari 2017* in gebruik) wordt aangelegd, mag de afstand groter zijn. Er is dan nog steeds sprake van clustering van functies en bebouwing. De panelen zijn vaak ook niet zichtbaar door de beplanting in de tuin.

** De luchtfoto van maart 2017 is op dit moment de laatst beschikbare.*

Afbeelding maximale afstand bestemmingsvlak en panelen

4. Cultuurhistorie

Een initiatief kan gevolgen hebben voor de waardevolle historische bebouwing in de omgeving of voor beeldbepalende gebieden. Het initiatief mag hier geen onevenredige afbreuk aan doen.

5. Landschappelijke inpassing

Men moet aantonen op welke wijze er sprake is van een zorgvuldige inpassing in de omgeving of het landschap. We vragen een inrichtingsschets die een goede landschappelijke inpassing laat zien. Als de installatie binnen een tuin gelegen is en er al beplanting aanwezig is, dan is nieuwe beplanting niet noodzakelijk.

Bij nieuwe beplanting mag rekening worden gehouden met de bezonning. Nieuwebeplanting mag niet ten koste gaan van de opbrengst van de zonnepanelen. Bestaande beplanting mag niet verwijderd worden ten behoeve van de opbrengst van zonnepanelen.

3.3 Goede ruimtelijke ordening

Voor elk initiatief geldt dat er sprake moet zijn van een goede ruimtelijke ordening. We toetsen, zoals gebruikelijk bij het afwijking van het bestemmingsplan, de goede ruimtelijke ordening aan een aantal criteria om te komen tot een goede afweging. In een ruimtelijke onderbouwing bij een aanvraag omgevingsvergunning moet een initiatiefnemer de toetsingscriteria zorgvuldig motiveren. Zo kunnen we een goede afweging maken over de wenselijkheid van het initiatief en zorgen we voor een goede balans tussen het duurzaam opwekken van energie en andere belangen.

Hoofdstuk 4 Planologische procedure

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we kort in op de keuze die we maken om de initiatieven voor grondgebonden zonnepanelen voor eigen gebruik mogelijk te maken middels een omgevingsvergunning. Ook leggen we kort de procedure uit voor initiatieven om medewerking aan zonnepanelen, hoe we omgaan met inning van leges en eventuele planschadetekosten.

4.2 Omgevingsvergunning of bestemmingsplan

In paragrafen 2.4 en 3.1 hebben we aangegeven dat veel initiatieven niet in het bestemmingsplan passen. De gemeente dient een afweging te maken of het wenselijk is om aan een initiatief mee te werken. Voor de plaatsing van zonnepanelen kiezen we ervoor om een tijdelijke omgevingsvergunning te verlenen, zodat de onderliggende bestemming na verwijdering van de zonnepanelen nog steeds geldt. Het bestemmingsplan willen we niet herzien.

Meewerken doen we op twee manieren:

1. een reguliere omgevingsvergunning via een kleine afwijking tot maximaal 50 m² oppervlakte;
2. een uitgebreide omgevingsvergunning voor een oppervlakte boven de 50 m².

De oppervlakte is de netto oppervlakte loodrecht gemeten vanuit de lucht. Aangezien panelen schuin geplaatst worden is de oppervlakte aan zonnepanelen dus groter. Ook paden of ruimtes tussen rijen worden niet meegerekend binnen de oppervlakte aan panelen. De afbeelding hieronder laat de wijze van meten zien.

Afbeelding bepalen oppervlakte (BxL)

Bij optie 1 verlenen we een vergunning via een reguliere procedure op basis van artikel 2.12, lid 1 onder a sub 2 van de Wabo. Bij optie 2 maken we gebruik van de uitgebreide omgevingsvergunning zoals die genoemd is in artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

We kiezen voor de beide opties voor een vergunning met een tijdelijk karakter omdat er bij zonnepanelen sprake is van tijdelijke bouwwerken en gebruik: gemiddeld zullen de zonnepanelen na 20 jaar technisch afgeschreven zijn.

De toetsingscriteria en het tijdelijke karakter gelden voor de toepassing van zowel de kleine afwijking (kruimelgevallenlijst) als de uitgebreide vergunning.

Het college stelt voor optie 1 (kleine afwijking van het bestemmingsplan) beleidsregels vast. Voor optie 2 wordt aan de raad gevraagd om een algemene verklaring van bedenkingen (artikel 6.5 lid 3 Besluit omgevingsrecht) af te geven voor zonnepanelen die passen binnen het kader. Het college is dan voor de uitgebreide omgevingsvergunning niet verplicht om ieder afzonderlijk verzoek voor te leggen aan de gemeenteraad. Hiermee wordt de proceduredtijd aanzienlijk verkort.

4.3 Procedure initiatief

Als een initiatiefnemer zich bij de gemeente meldt, gaan we graag met hem op basis van een principeverzoek in overleg. We vragen daarbij een motivatie van het verzoek tot medewerking en gaan in goed overleg met de aanvrager onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor het realiseren van het initiatief.

Hij kan er voor kiezen een principeverzoek in te dienen om na te gaan of zijn initiatief haalbaar is. Nadat het college een principe-uitspraak doet, dient de initiatiefnemer een aanvraag

omgevingsvergunning in en kan de formele vergunningprocedure doorlopen worden. Hij kan ook direct een omgevingsvergunning aanvragen.
De duurt ongeveer een half jaar, afhankelijk van eventueel ingediende zienswijzen en beroepschriften.

4.4 Leges

Voor het in behandeling nemen van principeverzoeken en omgevingsvergunningen zijn leges verschuldigd. De leges voor de omgevingsvergunning zijn bij grondgebonden zonnepanelen nodig vanwege de omgevingsvergunning voor de onderdelen bouw, uitvoeren van werken (aanleg), en afwijken van het bestemmingsplan. De hoogte van de leges is afhankelijk van de bouw- en aanlegkosten van het project. Voor het afwijken van het bestemmingsplan worden de kosten voor de procedure in rekening gebracht. Specifiek voor de afwijking van het bestemmingsplan ten behoeve van particuliere zonnepanelen worden de leges van een buitenplanse afwijking, regulier procedure (kruimelgevallenlijst) aangehouden. Het legesbedrag is €304,80 (tarief 2018). Indien de leges voor een uitgebreide afwijkingsvergunning €7.750,=) in rekening worden gebracht, zijn de zonnepanelen niet rendabel en zal een particulier de panelen niet willen plaatsen.

4.5 Planschade

Op het moment dat een uitgebreide omgevingsprocedure vergund is, kan er planschade ontstaan. Dit kan bijvoorbeeld omdat er een planologische verslechtering optreedt voor nabijgelegen woningen. Deze planschade dient de gemeente te betalen, tenzij een overeenkomst met een initiatiefnemer gesloten wordt waarin is bepaald dat de initiatiefnemer de kosten voor zijn rekening neemt. Gezien de geringe hoogte van de panelen is er weinig impact op de omgeving. Door geen overeenkomsten te sluiten, zijn er geen ambtelijke kosten voor het opstellen van de overeenkomst. Het risico op planschade is zeer klein.

Bijlage 1 Huidige regels zonnepanelen

Vergunningvrije regelingen

Er zijn specifieke regels voor vergunningsvrij 'bouwen' van zonnepanelen. Vergunningsvrij is een collector voor warmteopwekking of een paneel voor elektriciteitsopwekking op een dak, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

- a. indien op een schuin dak:
 1. binnen het dakvlak,
 2. in of direct op het dakvlak, en
 3. hellingshoek gelijk aan hellingshoek dakvlak,
- b. indien op een plat dak: afstand tot de zijkanten van het dak ten minste gelijk aan hoogte collector of paneel, en
- c. indien de collector of het paneel niet één geheel vormt met de installatie voor het opslaan van het water of het omzetten van de opgewekte elektriciteit: die installatie aan de binnenzijde van een bouwwerk is geplaatst;

Zonnepanelen en bestemmingsplanregels

Als er geen sprake is van vergunningsvrij bouwen dan gelden de bebouwingsregels van het bestemmingsplan. Er zijn binnen onze bestemmingsplannen geen specifieke regels opgenomen met betrekking tot opwekking van duurzame energie zoals bijvoorbeeld met zonnepanelen of kleine windmolens. Er moet voldaan worden aan de 'algemene' bestemmingsplanregels zoals bouwen binnen het bouwvlak, maximale hoogte en maximale bebouwingsoppervlakte. De toegestane bouwhoogte is niet altijd binnen alle bestemmingsplannen en alle bestemmingen hetzelfde.

Als zonnepanelen buiten een bouwvlak worden aangevraagd of de toegestane bouwhoogte of bebouwingsoppervlakte wordt overschreden kan dit leiden tot afwijzing van een aanvraag, of er moet met een omgevingsvergunning van het bestemmingsplan worden afgeweken.

Mogelijkheden afwijken van het bestemmingsplan met omgevingsvergunning

De wet biedt een aantal mogelijkheden voor een planologische afwijking (artikel 2.12, lid 1 onder a van de Wabo), namelijk:

- Sub 1: binnenplanse afwijking
Er zijn binnen onze bestemmingsplannen geen binnenplanse afwijkmogelijkheden opgenomen specifiek t.b.v. zonnepanelen of kleine windmolens.
- Sub 2: de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, ookwel kruimelgevallen genoemd (Besluit omgevingsrecht, bijlage 2, artikel 4).
Mogelijkheden voor bouwwerken geen gebouw zijnde tot maximaal 10 meter hoogte en niet meer dan een oppervlakte van 50 m².
- Sub 3: in overige gevallen, indien de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. De ruimtelijke onderbouwing dient hierbij nagenoeg gelijk te zijn als in een bestemmingsplanprocedure. In deze procedure is een verklaring van geen bedenkingen benodigd van de raad.